

KWALITEIT VAN LEVEN, BEGIN BIJ JE TANDEN

1) Een dergelijke titel wekt de verwachting dat de voordracht zal gaan over het verkrijgen van een mooie 'smile'. Want een stralende glimlach in de spiegel, dat is wat iedereen gelukkig maakt, nietwaar? Wij tandartsen kunnen veel.

2) We kunnen tanden zo wit maken als een tafellaken, we kunnen ze rechtzetten zonder dat daar een medische noodzaak voor is. We kunnen ze ook rechtzetten als die noodzaak er wél is.

3) We kunnen badkamertegeltjes op gezonde tanden metselen om Hollywoodglimlachen te creëren.

4) We kunnen van alles aan een menselijk lichaam veranderen of dat nou nodig is of niet, die keuze laten we aan onze patienten.

Ik ben van mening dat het accent van ons vak teveel op dit aspect is komen te liggen en dat, mede gevoed door de commercie, de beleving van een gezond gebit synchroon is gaan lopen aan het hebben van een spierwitte regelmatige rij tanden, omlijst door gevulde lippen die iedereen wil zoenen.

Op zich is daar niets mis mee, zolang er niet, tegen gezondheidsprincipes in, overbehandeld wordt om een dergelijk resultaat te krijgen. Want mensen met scheve tanden kunnen heel gezond en gelukkig zijn. Witte tanden zijn tegennatuurlijk. Tandën zijn niet wit. Ze zijn gelig, grijsig of offwhite, en daarom niet minder gezond. Het schoonheidsideaal is mede door de toegenomen hoeveelheid kunstmatige mogelijkheden zoals botox, tandbleekmiddelen, en fillers, etcetera naar mijn mening onnodig veranderd. De commercie heeft ons vak in een wurggreep. Dat merk ik aan mijn jeugdige studenten die meer bezig zijn met de cosmetische aspecten van het vak dan de medische aspecten.

Het restaureren van een slecht gebit gaat gepaard met het aanbrengen van restauraties die een beperkte levensduur hebben.

5) Als voorbeeld neem ik een tandimplantaat ter vervanging van een verloren gegaan gebitselement.

Implantaten hebben een goede prognose zolang de patient gezond is.

6) Dat wordt anders als het implantaat met de patient eraan vast in het bejaardentehuis verdwijnt en zijn cognitieve vermogens afnemen.

7) Het is een probleem waar talloze dementerende bejaarden mee kampen en met hun de bejaardenverzorgers die zich hier geen raad mee weten omdat zo'n patient om medische of praktische redenen vaak moeilijk behandeld kan worden en blijft zitten met een infectiehaard die oorzakelijk kan zijn aan andere medische complicaties. Beter zou het geweest zijn dergelijke restauratieve ingrepen op jonge leeftijd al te helpen voorkomen.

8) Röntgenopname van peri-implantitis.

9) Als ik het heb over kwaliteit van leven, begin bij je tanden, dan heb ik het in de eerste plaats over preventieve maatregelen om het gebit tot op hoge leeftijd in stand te houden. Natuurlijk, esthetiek is ook belangrijk en we kunnen op dat gebied heel veel. Maar het uiteindelijke doel van ons vak zou moeten zijn het behoud van een gezonde dentitie tot de dag van je dood.

10) Al in de oudheid wist men dat er een relatie bestond tussen mondgezondheid en algemene gezondheid. Die relatie is beschreven door Hippocrates, door van Leeuwenhoek, door Foucault en door Miller. Het probleem is dat caries van een gebitselement of ontstekingen van het parodontium zoals het ophangapparaat van tanden en kiezen in de kaak heet, lang zonder klachten kunnen blijven bestaan en pas, als het te laat is, ontdekt worden.

11) Dat is voor de preventie van een hoop systemische aandoeningen ernstig en dan heb ik het over deze aandoeningen. Hoe zit het nou met die relatie?

12-13-14-15) Parodontitis is een langzaam voortschrijdende multifactoriele ziekte waar de meerderheid van de bevolking in meer of mindere mate aan lijdt. Uitleg!

16) Het ontstoken oppervlak van een parodontaal aangedaan gebit kan tot 40 cm² bedragen. En in dit ontstoken weefsel zit een permanent aanwezige hoeveelheid gram-negatieve anaerobe bacteriën die door het lichaam gaan zwerven. In een gezonde mond zijn deze met nieuwe RNA technieken niet te vinden (Jorn et al 2005)

17) Een carieuze laesie leidt tot subperiodontale en submucoseuze abscessen of chronische ontstekingen aan de wortelpunten van de gebitselementen die zorgen voor een vergelijkbare bacteriële overload van het lichaam.

18) Parodontitis is multifactorieel. Genetische, medische en lifestyle factoren spelen een rol. Eenmaal aangezet houden antigenen en antilichamen het inflammatoire proces gaande en wordt het metabolisme in het steunweefsel en het bot aangetast.

19) De mate van voortschrijding van parodontitis drukken wij uit in PISA (Periodontal inflamed surface area) waarmee een eendimensionale meting het ontstoken oppervlak tweedimensionaal wordt weergegeven.

20) En dan nog even het eerdere plaatje terug, Dit plaatje heb ik gestolen van mijn goede vriend Frank Abbas die in het verleden de parodontologie in onze praktijk verzorgde en momenteel hoogleraar is aan de Universiteit van Amsterdam.

21) Wat voor bacteriën zitten er nou in zo een parodontaal abces? Meesten gevoelig voor een kuur amoxicilline-metronidazole (AJ

van Wikelhoff ea 1986) nadat mechanische reiniging en parodontale chirurgie heeft plaatsgevonden.

22) De *porphyromonas gingivalis* kwam begin dit jaar in de belangstelling. Tot voor kort werd aangenomen dat Alzheimer werd veroorzaakt door amiloide beta plaques die zich tussen hersencellen vormden. Dr. Stephen Dominy werkt voor Cortexyme, een Amerikaans biotech bedrijf. Hij publiceerde afgelopen februari een wetenschappelijk onderzoek. Hij had gingipain gevonden in 99% van de cerebrale Alzheimer hersenbiopten die hij voor zijn onderzoek gebruikte. Gingipain is een enzym gemaakt door de *porphyromonas gingivalis* dat in staat is proteïne in cerebraal weefsel te vernietigen. Als het ware is gingipain in staat verbindingen tussen neuronen door te knippen. Dominy was in staat Alzheimer in muizen te veroorzaken door ze te infecteren met *Porphyromonas gingivalis*. En dat is maar één ziekte die in verband gebracht wordt met parodontitis.

Meer dan 10% van de Nederlandse bevolking is bekend met reumatoïde arthritis. Het is bewezen dat parodontitis de kans op het krijgen van reuma verdubbelt. Delen van de *Porphyromonas gingivalis* zijn gevonden in gewrichten van reumapatiënten. Een enzym dat aangemaakt wordt door de *porphyromonas gingivalis*, het PAD enzyme, zet arginine om in citruline eiwit, dat een auto-immunreactie geeft welke tot uiting komt in chronische ontstoken gewrichten. Het is dus heel goed mogelijk dat ook deze ziekte zijn oorsprong heeft in de mond. Enige jaren geleden werd aan de Universiteit van Florida *P. gingivalis* gevonden in arteriosclerotische plaques van laboratoriummuizen. Een experiment werd opgezet waar varkens geïnfecteerd werden met *P.G.* Ze ontwikkelden arteriosclerotische plaques, kregen infarcten en TIA's.

23) Wat veroorzaakt parodontitis?

24) Er bestaat een directe relatie tussen DM type 2 en periodontal inflamed tissue area. Zo ook een relatie tussen DM en cardiale pathologie. Alles lijkt verbonden.

25) Het lijkt dus logisch om in de mond te gaan zoeken naar mogelijke oorzaken.

26) In 2009 publiceerden we een onderzoek dat grotendeels hier op Curacao werd uitgevoerd dat een relatie wilde vastleggen tussen de mate van geglycoliseerd hemoglobine bij diabeten en de grootte van het oppervlak ontstoken parodontium

27) Tot onze verwondering was die relatie bipolair. Hoe slechter de glycaemische instelling, hoe groter het ontstoken parodontale oppervlak, maar nog belangrijker, patiënten met een hoog PISA waren met medicatie nauwelijks meer in te stellen.

28) Als we nog eens kijken naar het hart en de bloedvaten dan kunnen we stellen dat parodontitis een risicofactor is voor aandoeningen daarvan. Andere aangetoonde oorzaken zijn:..... Het is goed om te beseffen dat het behandelen van parodontitis niet alleen om de tanden gaat. Bij het uitvoeren van een parodontale behandeling blijkt volgens een onderzoek van Vidale (2013) dat ontstekingsmarkers als C-reactive proteïne, interleukine 6 en fibrinogeen significant dalen. Bij hypertensiepatiënten nam de dikte van de spier in de linkerhartkamer significant af als gevolg van een afname van de systolische bloeddruk.

29) Dus wat doen we aan dat vuile beest de Porphyromonas gingivalis? Er gingen stemmen op een vaccin te zoeken en dat is ook gevonden. Het is echter niet duidelijk wat vaccinatie voor weerslag heeft op de totale bacteriele huishouding. Het is heel wel mogelijk dat we de boel zodanig uit balans brengen dat een ander micro-organisme het van de gingivalis overneemt en

het alleen maar erger maakt. De bacteriele microfilm van de parodontale pocket is een ingewikkelde. Vele micro-organismen zijn tot op heden niet te kweken en dat bemoeilijkt onderzoek. Dus tot het zover is is de tandarts de enige keuze die gemaakt moet worden.

30) Er is dus geen bewijs dat vaccinatie de oplossing is. En bewijs! Daar gaat het om!

Ik maak me zorgen om de gezondheidszorg op Curacao omdat de politiek zich inhoudelijk bemoeit met de manier dat genezen moet worden. We hebben een minister van Volksgezondheid die allerlei alternatieve congressen afreist en verkondigt dat alternatieve geneeswijzes een plaats gaan krijgen in onze basis ziektekostenverzekering. Afgezien ervan of dat te betalen is is de stimulatie van kwakzalverij door een minister die zelf geen medicus is, een ernstig ondermijnende zaak. Dit buiten het feit dat deze minister een uitstekend jurist is die haar kunnen in het verleden bewezen heeft.

31) Ik denk dan ook dat het hoogste tijd is voor de medici om zich te wapenen tegen onbewezen behandelingen en andere ondermijnende activiteiten van van welke kant die dan ook komen.

32) Het belang van het bewijs kan in ons beroep niet onderschat worden en dient met hand en tand verdedigd te worden. (science based medicine)

33) We hebben meegemaakt dat om politieke redenen de drinkwaterfluoridering is stopgezet, terwijl in 5 verschillende wetenschappelijke onderzoeken is vastgesteld dat met elke dollar uitgegeven aan fluoridering tussen de 3 en 600 dollar aan tandheelkundige zorg wordt uitgespaard. En dit terwijl in talloze vergelijkende bevolkingsonderzoeken is aangetoond dat er geen gezondheidsbezwaren zijn. Je hebt maar één idioot nodig die

schreeuwt dat je er leverkanker en Alzheimer van krijgt en het hek is van de dam als de medische beroepsgroep niet opstaat.

34)Ik doe daarom een beroep op jullie allen om niet stil te blijven zitten als onheuse praktijken in de geneeskunde aan het licht komen en bij de inspectie aangifte te doen.

35)En... mocht protest niet baten, een stukje te schrijven aan de Vereniging tegen de Kwakzalverij. Publikatie in hun blad zal zeker helpen.

Ik wil afsluiten met een citaat van de Engelse filosoof Bertrand Russel.

Angst is de belangrijkste bron van bijgeloof en één van de belangrijkste bronnen van wreedheid. Angst overwinnen is het begin van wijsheid.(Russel)

Het is angst die ons doet geloven in onoirbare geneeskunde, omdat het houvast lijkt te bieden. Uiteindelijk sterven we allemaal, daar doet ook onze science based geneeskunde niets aan.